

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Plitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások
intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-88 szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el,
azonkívül az összes hirdetői
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Az új földmívelésügyi miniszter.

— Gróf Festetich Andor. —

Nagybecskerek, július 17.

A földmívelésügyi miniszteriumban a válság óta fennálló provizorium néhány nap múlva aligha nem véget fog érni, minthogy gróf Festetich Andor országgyűlési képviselőnek földmívelésügyi miniszterre való kinevezése, mint jól beváratott parlamenti körökben hírlik, legközelebb várható.

A hivatalos kinevezést a jövő hét első napjaira várják s ugyanakkor fog megtörténni a jelenleg Karlsbadban időző honvédelmi miniszter fölmentése a földmívelés ideiglenes gondozása alól.

A leendő földmívelésügyi miniszter az 1892-diki választások óta tagja a képviselőháznak. Annak előtte megelégedett a főrendiházi tagsággal és Vasvármegye politikai és gazdasági életében való részvétellel; ott bírja és kezeli hitbizományi uradalmát. Azt mondják róla, hogy kitűnő gazda s hogy járatos minden közgazdasági kérdésben.

Politikai nézeteit tekintve, Festetich Andor gróf határozott felvilágosodott liberális, a miről az egyházpolitikai harcban és legújabbban a választóihoz intézett levélben nagy energiával tett tanúságot.

Közvetlenül Bethlen András gróf lemondása után ő reá terelődött az illetékes körök figyelme és ha kinevezése már jóval előbb nem történt meg: ennek oka személyi és magán körülményekben rejlik. Nem áll az, amit az ellenzék mond a mit Apponyi Albert gróf jászberényi beszédében is fölemlített, hogy a kormányelnök kénytelen házalni a földmívelésügyi tárczával, mert Wekerle gr. Festetich Andoron kívül senkivel sem tárgyalta a tárcza átvételéről.

Festetich gróf aligha lesz az uttrak és agrariusok kedvére való miniszter, nagyon érdekli ugyan a földmívelés iránt, de azért teljesen beleilleszkedik a kormány programjának keretébe. Festetich Andor gróf most 52 éves, sógora Szapáry Gyula grófnak, a volt miniszterelnöknek és benső összeköttetést tart fenn az arisztokrácia legelső családjaival.

Azt hiszik általában, hogy Miklós Ödön, a ki két év óta kitűnő erőnek bizonyult a földmívelésügyi miniszteriumban, meg fog maradni államtitkári állásában az új miniszter mellett.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, július 17.

A nagybecskereki képviselőtestület mindazon tagjai, kik tegnap nem sajnálván az időt, fáradságot és költséget (egy konflisra) eljöttek a közgyűlésbe izzadni és bosszankodni, s mindnyájan megegyeznek abban, hogy a tegnapi közgyűlés senkit sem hagyott hidegen. 32° R. mellett másfél óráig tüzzel beszélni, oly feladat, mely a legjobbak verejtékére méltó. A közgyűlésen egyébként minden tárgyhöz többen és hosszasan szólottak hozzá, úgy hogy csak (miként a bankettek) a késő délutáni órákban ért véget.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben tudósítunk:

Elnök: Krsztics János polgármester.

Előadó és jegyző: dr. Perisits Zoltán v. főjegyző.

Jelen voltak: Zacharias József v. tanácsnok, Dr. Grandjean József ügyész, Mattanovich és Pánits jegyzők, Dr. Haidegger főorvos, Winter mérnök s Hausladen számvérő továbbá: Annau János, Bauer Pál, Benne Dezső, Benkovits Mihály, Banyai Jakab, Benkóczy Illés, Berberszky Döme, Brájler Lajos dr., Deixner Lipót, Demkó Pál, dr. ifj. Delfel József, Dimitrievits Sebő (Szava), Engl Samu, Eckstein János, Filkovich Boldizsár, Franz J. L. Oligorovits János, Hadfy Döme, Jokly Lipót, Jeszenszky Nándor, Kovách Ágoston, Kroselics Márkó, Klacsó Károly, Klein Mór dr., Kovách Péter, Krsztics Sándor, Lindhof Janos, Lucsics Miklós, Mangold Herman, Mangold Samu dr. Marinkov Pál, Mayer Rezső, Mesznik Lipót, Napholez Ágoston, Ni-

kiforovits Simon, Nikiforovits Vazul, Opolczér Lajos, Ormody Imre, Radics Pál, Rozner Antal, Rósa Ignác, Stakits Zsarkó, Stassik Ferencz dr., Schilez Lajos dr. Schmidt Antal, Stockhardt Ferencz, Szávits Sándor, Szekulits Vazul, Virágh Vilmos, Végh Lajos dr., Vukovits István, Weiss Izidor, Zsembery Antal képviselő testületi tagok.

1. Az alispáni hivatal közli a belügyminiszteriumnak ez évi 40889. számú rendeletét a város számára szükséges írószerek és papír szállítása tárgyában. — A belügyminiszteriumnak jóváhagyó határozata tudomásul vétetik, s a polgármester megbizatik, hogy a szállításra vonatkozó szerződést megkösse.

2. Ugyanaz közli a belügyminiszteriumnak ez évi 45123. sz. rendeletét a város számára szükséges nyomtatványok tárgyában. — A belügyminiszteriumnak jóváhagyó határozata tudomásul vétetik s a polgármester megbizatik, hogy a szállításra vonatkozó szerződést megkösse.

3. A vár. számvizsgáló bizottság beérkezeti az általa felülvizsgált 1893. évi árvapénztári számadásokat és mérleget. — A felülvizsgált számadások elfogadtatnak és az alispáni hivatal utján a belügyminiszteriumhoz feljuttatnak. A bizottsági jelentés tudomásul vétetvén, a napi díjak kiutalványoztatnak.

4. A vár. polgármester hivatalos jelentése a középkereskedelmi iskola tárgyában kimenesztett küldöttség eljárásáról. — Tudomásul vétetik s a küldöttségben részt vett tagoknak, névszerint: báró Nikolics Feodor v. b. t. t., dr. Demkó Pál, Rónay János, dr. Pap Géza, és Belicsk a Béni országgyűlési képviselőknél, különben Steinbach Antal kir. tanácsos, Francz J. L., Dr. Klein Mór, Stageschmidt János és Haidegger Ödön képv. tagoknak jegyzőkönyvi közönetet szavaztatik.

5. A városi polgármester hivatalos előterjesztése az Engel féle faterlepen dühöngött tüzvéssz alkalmából. — Az állandó választmány a polgármesternek írásban előterjesztett indítványhoz képest ez ügy tanulmányozására egy 7 tagú bizottságot javasol kimenesztési azzal, hogy a legközelebbi közgyűlésen jelentést tegyen. — Miután még a megye főispánjának a városi tanácshoz intézett és lapunk ez évi július hó 13-iki számában közölt leirata fölolvastatott volna, meglehetősen élénk vita földött ki e tárgy fölött.

Vukovits István köszönettel veszi tudomásul a megye főispánjának atyai gondoskodását melylyel a városi tanácsot gondos utasításokkal látta el a tüzvész alkalmából. — Dr. Stassik Ferencz szintén eismeréssel adizik a főispán-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Adriano.

Olasz elbeszélés, írta: Altobelli A.

A fiu visszament a helyére, csodálkozva, hogy a tanítótól nem kapott semmi dorgálást, a mért nem tudja a leckét; aztán leült és melére szorította két tenyerét, minha féket akarna vetni szíve rohanó dobogásának.

— Miért nem adott neki a tanító szekundát?

Ez a kérdés forgott az egész osztály fejében, mikor a gyerekek meglepetve látták, hogy a máskor mindig rettentően szigorú, de igazságos és részre nem hajló Adriano Mirra igaztalanságot és részrehajlást követett el a kis Bianchi kedvéért. Ettől fogva a hatvan éber és féltékeny tanuló mind az öt órán át folyvást törvényt ült a tanító fölött, kémlelve minden szavát és pillantását, hogy mikor fog ismét az igazság ellen vétetni. A kis irigyek szívében gyűlölség támadt, mikor észrevették, hogy ez a sápadt, hidegarcu, kemény, parancsolószavú ember, az ő korlátlan bírájuk, nem igazságos többé. Sirtak, jajgattak, mikor szüleik beiratták őket a Mirra ur osztályába; e tanítóról az egész vidék tudta, hogy „rosz ember”. Később azonban már nem sirtak, mert meggyőződtek, hogy mégsem olyan fekete az ördög, mint a minőnek festik; és végre meggyökerezett együgyű lelkükben a hit, hogy ez a szigorú ember valamely felsőbb teremtetés, erős karakter és igazságos lélek. Igen, erős és igazságos! . . . Most azonban kiderült róla is, hogy részrehajló és igazságtalan, mert neki is van Benjaminja, a kinek kedvez, a kire mosolyog, míg a többiekre madárijesztő képpel néz és vérfagyasztó hangon kiabál.

A fiuk méltatlankodása lassankint irigy, titkos ellenségeskedéssé vált; és mikor többzör is látták, hogy sejtelmük nem csalta meg őket,

mert a tanító csakugyan részrehajló, azzal az egy gyerekkel szemben: a kis törvényszék elítélte a bűnöst. Ha az osztályba lepett, labdodobogás fogadta. Csufondáros dolgokat firkáltak róla a falakra. A többi tanuló előt gyalázták. Kedvelt Benjaminját pedig mindenképpen üldözték.

Igy vált a „rosz” tanító egy egész nemzedék szemében megvetett és gyűlölt emberré.

II.

Adriano Mirra, mikor látta, hogy Eugenio Bianchi nem tanulta meg a leckét, azzal a szokott félelmes mozdulattal emelte fel a fejét, melytől a fiuk mindig meg szoktak rémülni. De mielőtt kinyitott az ajka, a gyermekre esett a pillantása és rögtön úgy hátrahőkölt, mintha egy láthatatlan öklöl ütötte volna mellbe. Elsápadt és soha nem hallott lágy hangon mondta a fiúnak, hogy mehét a helyére. Mozdulata pedig, melylyel elbocsátotta a kis Bianchit, mintha nem is annak szólt volna, hanem egy kisértetnek, mely mellett áll.

A tanító egy darabig könyökre támaszkodott fölvel meredt maga elé, mintha a pusztalevegőben keresné: kihez hasonlít ez a szép szőke fiúcska. Mert ez a gyermekarc rögtön mint varázslat egy asszony képét idézte emlékezetébe: egy asszonyt, az egyetlen asszonyt, ki egész életének szerelme és fájdalma volt. Egészen ő ez a kis arc! A sima, alacsony homlok, a bizonytalan, szelid nézésű kék szem, a finom kis szája, a kissé tónpa orr, a kerek áll, a sovány, fehér nyak, — minden az övé! Még az arc tőveteg, meghatározhatatlan kifejezése is és felső ajkának az az ideges rándulása, mikor bánatos vagy rosszkedvű volt . . .

Mióta az a nő egy más kedvéért megszegte esküjét, nem látta többé és nem is hallott róla. Hogy meneküljön összeomlott boldogságának színhelyéről, Bolognába ment, hol néhány év múlva az iskola fāradalmi között, ha nem is feledést, de nyugalmat talált. De ma, mikor e gyermekarcot meglátta, ismét meglevenedett lelkében

Amelia szerelmes kép. És szívében föltámadt a szerelem, mely nem halt meg, csak aludt. Ez az emlékezés enyhítette meg szigorúságát, ezért volt oly elnéző a fiu iránt, a ki kétségtelenül ama szeretett, hűtelen asszony gyermeke.

De hátha csak téved? Hátha csak pusztavéletlen e hasonlatosság? . . . Őrült kíváncsiság lepte meg és az óra végétől futott az igazgatóság hivatalába, hogy megnézeze az iskolai beírások könyvét. És remegve, szédülve olvasta egy nagy lapon „Eugenio Bianchi; atyja Gaetano, földbirtokos; anyja néhai Amelia Colonna.”

Megkapaszkodott az asztalban, hogy össze ne rogyjon.

Hát meghalt!

Eltompulva e gondolatól, nehéz szívvél, lehajtott fővel sietett haza. Minden ismerőse csodálkozva látta, hogy ily szomorú és szórakozott. Otthon bezárkozott szobájába és zokogott, sirt, épp úgy, mint mikor a hideg és kegyetlen Anna szemébe mondta neki, hogy nem szereti többé.

Mennyit szenvedett e nap óta! És ma ez a szomorú, édes emlék, mely egyhangú, szigorú életét lépten-nyomon kísérte, egyszerre ismét meglevenedett ama tiszta kék szem nézésétől és megalvasztotta szívének jegét. Egész éjjel gyötörtte a vágy, hogy viszonlathassa azt a gyermeket és másnap korán ment az iskolába, oly türelmetlenül, oly dobogó szívvél várva, mint mikor boldog, ifjú korában szerelmi légyottra ment. Az óra végén magához intette a fiut, mintha valami titkot akarna rá bízni; aztán szomorú jóakarattal pillantott a gyermekre és odaadta neki a gyakorlatos füzeteket:

— Kérem, hozza a lakásomra.

Otthon el akarta mondatni a fiuval anyja életének utolsó éveit; de mikor Eugenio belépett, épp oly óvatosan és félénken, mint Amelia leánykorában, nem mert szólni egy szót sem, mert félt, hogy már a hangja is elárulja a nagy megindulását.

Máskor azonban erősebbnek érezte magát a mikor a fiu menni készült, megállította:

nak, a miért a város ügyét oly kiválóan figyelme méltatta, de nem ért egyet a leiratban ki fejtett nézetekkel; azokat pontonként részletesen tárgyalva, az ide vonatkozó törvények elősorolása után azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a város közönségére a kisajátítás esetén óriási s elviselhetlen terhek fognak háromolni. — Ormódy Imre osztja előtte szóló nézetét de nem hiszi, hogy a kisajátítási eljárás oly nagy áldozatokat fogna követelni. — Az állandó választmány által eredetileg 7 tagunak tervezett bizottságha Krsztics János polgármesteren kívül még következtek 19 tag választatott be: Franz J. L., dr. Stassik Ferencz, Steinitzer Géza, Rósa Ignác, Haidegger Ödön, dr. Györgyevits Mihos, Weiss Izidor, Kovách Agoston, Schwarcz Mihály, Hadfy Döme, Stakits Zsarkó, Wukovits István, Radits Pál, Szekulits Vazul, Krsztics Acza, Rejtter Oszkár, dr. Grandjean József, ifj. dr. Demkó Pál és Winter Miksa.

6. A vár. mérnök beterjeszti a Rész lak-tanyában építendő s az ágyamutak és hufslék elhelyezésére szolgáló raktár építési tervét és költségvetését. — Raktár kiépítése elhatározatik.

7. Hivatalos előrjesztés mérnöki műszerek beszerzése tárgyában. — A műszerek beszerzésére 120 frt szavazatik meg.

8. Ursits L. és fia építési céznek kérvénye végleszámlának elfogadása iránt. — Az állandó választmány a kérelemnek helyt adni javasol. — Hadfy Döme nem tartja helyesnek hogy a kérelem felett a közgyűlés ma újból határozzon, holott a múlt közgyűlésen elvetette. — Kovách Agoston előtte szóló nézetét nem osztja, de ma is ellene van, hogy a város Ursitsal kiegyezzen. A megejtett névszerinti szavazás eredményéhez képest a kérelemnek 26 szavazattal 21 szavazat ellenében helyt adatik.

9. A temesvári posta és táviró igazgatóság f. évi 7787. sz. átirata a postahivatal áthelyezésétől összekapcsolt költségekezi hozzájárulása tárgyában. — A város közönsége 500 frtot szavaz meg a költségekezi hozzájárulás címén, a mennyiben az összes táviró társulatok a városból eltávolítottak és a táviró sodronyok a háztetőkön keresztül vezetettek be.

10. A városi polgármester hivatalos jelentése a június havában megejtett pénztári rovatcsolásról. — Tudomásul vétetik.

11. Burget József főgym. tanár kérvénye egy 200 frtos előleg engedélyezése iránt. — A kérelemnek helyt adatik.

12. Hauszladen Mátyás vár. számvéví jelentése az ez évi őszi gyakorlatokra történt behivatása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

13. Temesvár város átirata az ott felállítandó siketnéma intézet költségeihez való hozzájárulása iránt. — Az állandó választmány 100 frt hozzájárulást véleményez, a közgyűlés Marinkov Pál indítványára 200 frtot szavaz meg.

14. A pancsovai Szavoyai Jenő emlékkö bizottság átirata adomány megszavazása iránt. — Az emlékköre 10 frt szavazatik meg.

15. Szentés város átirata egy magyar tan-

nyelvű tiszti akadémia felállítására tárgyában. — A közgyűlés napirendre tér.

16. Városi polgármester hivatalos jelentése az 1891. évből el nem adott s visszamaradt ebvédjegyek után kiadott 49 frt 12 kr. leiratása tárgyában. — A 49 frt 12 kr. leiratik.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 18. A megyei közg. bizottság ülése.
Julius 26. A Pancsova-petrovosszói vasút közg. bejárása.

Julius 26. A bécsi Carl-Theater személyzetének előadása.

Julius 29. A Magyar Kör közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggel 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

— **A megváltás.** Nem a hitbeli megváltásról szólnak, a melyre zsidó polgártársaink a polgári házasság elfogadása után is csak oly peldas türelemmel vannak, mint annakelőtte, hanem szólnak a testnek és léleknek megváltásáról, a perzselő, idegsorvasztó hőségnek már-már elviselhetetlenné vált terhe alól. A nyári nap, hogy oly magasra emelkedett fejünk búbja fölött, kiálhatatlan kedélyességgel tüzött le a föld porára, mely mint forralt vízből párázó apró leguborékok, miliárd szemekben emelkedett a perzselő sugarként rezgő légtérbe. A forró leglomha súlylál nehezdedt reánk s ha egy-egy légáram meg is emelte e súlyt, nyomában, mint Afrika forró pusztáin, izzó homok és porfelhő nyargalt: szóval kellő közepben voltunk már a kankulának, a mely elől menekült, ki merre tudott. A kinek erszénye és napi foglalatossága nem engedte, hogy „illatos fürdőhelyek hűs árnyékában“ meghuzódjék, az a sarga Béga hűs hullamaiban keresett menedéket, s onnét fűkészte az unalmasan egyforma kék boltozatot, vajjon honnét jönne egy kis üdítő eső. Vegre megkönyörült rajtuk az ég: Villámcsapás és mennydörgés közt adá le megváltó hűs cseppeit. Kezdetben csak gyereken, nagy szemekkel, melyeket a Bégaiban vígan lubiczoló gyermekek hangos örömkialtással fogadtak. De csakhamar erős lett nekik e zuhany; ijedten ugráltak ki a vízből, a midőn a hatalmas zapor ugyancsak csapkodta fejüket. — A pompas nyári eső meg sem állt estig, sőt az éjjel is megeredt, úgy hogy mára a lég kellemesen lehűt és ember-állat egyaránt újra éledt.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ferencz Valdemár perjesi kir. kath. főgimnáziumi és Szkunzevics Kornél pancsovai áll. főgimnáziumi rendes tanárokat kölcsönösen áthelyezte.

— **A posta- és táviró hivatal huzerkodása.** A nagybecskereki főteret szegélyező épületekben elhelyezkedett közhivatalok száma a legközelebbi jövőben ismét gyarapodik eggyel: november 1-ével a posta és táviróhivatal ed- uigi sötét, kényelmetlen odujából átköltözködik a megyeház melletti épület ama helyiségeibe, a melyek nem rég még az adóhivatal irodáit fogadták magukba. Hosszas tárgyalások után a posta- és táviróhivatal tegnap terjesztette a bér szerződést az alispáni hivatal elé, a mely azt valószínűleg a maga részéről is elfogadja. A szerződés értelmében az állam 15 évre egy évi felmondás mellett bérebe veszi, a megye pedig 15 évre feltétlenül bérbeadja 1894. év november 1-től az eddig az adóhivatal céljaira szolgált helyiségeket, évi 1800 frt bérfizetés mellett. Az utalvány-, táviró és telefonosztály a földszint utcai, a levél- és kocsipostaosztály a földszint udvari részén nyer elhelyezést, a helyiségeknek természetesen kellő adaptálása mellett. A posta- és táviróhivatal átköltözése folytán a táviró- és telefonodrony hálózat megfelelő áthelyezése is szükségessé válna, az ez irányban szemlét David Eadre posta- és táviróigazgatósági titkár, Lajos posta- és távirótiszt, építésvezető és Vud y posta- és távirófőnök tegnap ejtették meg, meghatározván egyúttal a telefonhálózat új vonalát. A táviróvezeték tekintetében is figyelemre méltó vívmány gyanánt üdvözölni az a megállapodás, hogy a huzalok a póznák mellőzésével ezentul a háztetőkön vezetettek, úgy, hogy póznák a város belterületén többé nem lesznek. A huzalok az új postahelyiségtől az aradaczi ut mentén mindenütt a háztetőkön egész a vasutig vezetettek. Bégaszentgyörgyre a táviróvezeték a vasut mentén a Sándorudvar előtti átjáróig, majd a lázárföldi, illetve Bégaszentgyörgyi országutak mentén fog haladni. A város szűkös szempontról is felette örvendetes eme változás eszközéséhez a város 500 frttal járul hozzá, a mely összegbe a háztetőkön alkalmazandó, vasból készült sodronytartányok kerülnek. A munkálatok egyéb, mintegy 1000 frtot kitevő költségeit a kincstár viseli.

— **Orvtámadás.** Temesvárról írják: R. jeltyes merényletet intézett egy eddig ismeretlen tettes az elmúlt éjjel Maltász Ernő III. éves hadapród-iskolai növendék ellen. Maltász éjjel tájban a „Józsefvárosi társaskör“ által a polgári lövöldében rendezett mulatságról hazamenőben a Scudier-parkon át jött a város felé, midőn valaki a sűrűségéből rálőtt, de a golyó szerencsére nem találta. Maltász és utána jövő 3-4 ismerőséből álló társaság a lövés irányában összekutatatták az egész sűrűséget és tájékat, de nem találtak senkit, a tettes nyomtalanul eltűnt.

— Várjon egy kicsit.
Eugenio nyakában a táskával, kalapját forgatva megállt és tanítójára függesztette nagy kék szemét. Adriano ismét összezavarodott, de végre mégis csak uralkodni birt magán.

— Régóta van Bolognában? kérde a fiutól.
— Igenis tanító ur; már egy éve lesz... sőt több mint egy éve.

— A családjánál lakik?
— Nem, tanító ur; kosztban vagyok.
— És... családja hol van?
— San Venanzióban... Apám San Venanzióban lakik.
— És... az anyja?
— Meghalt.

A tanító ezt már tudta; de e pillanatban mégis oly megindulás vett rajta erőt, hogy kénytelen volt egy könyvet forgatni, hogy palástolja lelkének harczát. Végre nagy erőszakkal ejtette ki azt a kérdést, mely legjobban nyomta szívét. Oly mély, benső hangon szólt, hogy a gyermek nem is értette meg és kétszer is kellett kérdeznie;

— Régen halt meg?
— Oh, nagyon régen... Már csaknem egy éve...

— Menjen, menjen! rebegte idegesen a tanító, az ajtó felé kényszerítve a fiut. Mert örült vágy égett szívében, hogy sirjon, egyedül és csendben.

III.

Mirra ur tetemes változáson ment keresztül. Nem volt többé oly szigorú és rettenetes. Gyöngéden bánt tanítványival, mint egy szerető apa és addig oly sötét, fenyegető arczát most mindig jószívű mosolygás világította meg. Vajjon csak azért volt ez így, hogy e minden kire kiterjesztett szelidség mögé rejtse szeretetét ama fiu iránt, ki az ő gyermeke lehetett volna, kinek az ő gyermekeinek kellett volna lennie? Vagy talán fölebredt benne az a gyermekekhez való vonzódás, mely csak az apák és feleségek

emberek tulajdona s az agglégény-tanítók szívében rendesen nincs meg? Ez volt megváltozásának igaz és egyetlen oka. Mikor az ő Benjáminja egyszer megbetegedett és napokig nem jött iskolába, nem tért vissza régi szigorúságához, csak valami fontos türelmetlenség látszott rajta és minduntalan az óráját nézte, mintha nem győzné megvárni a lecke végét. E héten mindennap egy fiut küldött a kis beteghez tudakozódní s hogy nem ment oda maga, az csak tanítói büszkeségének utolsó maradványa volt. Mikor Eugenio meggyógyult és ismét eljött az iskolába, sovány volt s szeme még nagyobbnak látszott. Adrian ekkor még csodálatosabbnak látta a hasonlatosságot és még nagyobb szeretettel halmozta el a gyermeket.

Óra után a kapu alatt egy gazdag falusi ember formájú ur kézenfogta a kis Eugeniót és kalapot emelt Mirra előtt:

— Jó napot, tanító ur; hogy viseli magát ez a gavallér?

— Ez az ön fia, kérde Mirra, szinte méltatlankodó hangon.

Aztán komor pillantással nézett végig a szabad szárnyra eresztett szaladó, ugráló, lármázó többi gyermekre és komolyan begombolta a kabátját:

— Jó fiu de nem igen tanul.

Azzal köszöntés gyanánt egyet biccentett a fejével és büszkén, haragosan távozott.

Szilaj, félelmes, késő felték nység viharzott fejében és szívében. Hat ezért a hitvány emberért szegte meg az esküjét az a nő! Hogyan bírhatta ez az ember kitépni ama szívből az első szerelmet és mást sugallni belé?

És aztán elképzelte magában, hogy Amelia mint adta testét-lelkét e „durva“ embernek. Sirt és dühöngött rettentő féltékenységében, míg végre eltompult és erőtlennül, gondolatok nélkül véjta fejét vankosába.

— Mily gyöngö vagyok! Mily bolond vagyok! mondá aztán, igyekezve visszanyerni nyu-

galmát. Ostobaság féltékenykedni a multra és egy asszonyra, a ki már nem él.

SÉ a halott képével együtt megjelent előtte a fiu arca is s ez a szelid, félénk tekintet úgy érintette lelkét, mint egy halavány nap sugar.

— De mégis ennek az embernek a fia! Az ő vére, az ő husa, az ő idegei! kiáltotta benne egy hang. És ez a kiáltás egyszerre mérget csopentett a szeretetbe, melyet a fiu iránt érezett.

Ismét sötét, hirtelen haragu, igazságtalan lett; kegyetlen szigorúsággal bánt tanítványival, a kik megrémültek és reszkettek, kivált mikor látták, hogy kemény, szinte durva még egykori kedveltje, Eugenio Bianchi iránt is. A tanító azonban nemsokára azt érezte, hogy lelkéből távozik az a feketeség, hogy benső világa ismét kiderül, mert a kis fiu nagy kék szemének mindig oly fájdalmas, kegyelmet kérő pillantásával nézett rá. — E gyermekarczon ismét csak azt a csodálatos hasonlóságot látta, és megint gyöngéden, apai kedvezéssel bánt a fiuval. Boldog volt, ha látta a gyermek félénk mosolygását, mikor mondta neki, hogy vigye hozzá a gyakorlatokat. Ugy rémlett a jó Adrianonak, hogy már régésrég kibékült Ameliával s mikor nála volt a fiu, alig bírta megállani, hogy ne csókolja meg arczát, mely mása volt annak a drágának, annak a szeretetnek.

IV.

Az iskolai év vége felé járt és a gyermekek reszkettek a próbatételektől. A vizgálatokra megérkezett a két tanítóból álló bizottság, a lepecsételt föladatokkal és tanfelügyelőtől aláírt bélyeges papirosokkal.

Mirra ur mindig izgatott volt ilyenkor, mert szerette megóvni régi hírnevét, hogy az ő osztálya a legjobb. De kiváltképpen aggodott most, mert feltette Bianchit, a kis Eugeniót, az ő legkedvesebb tanítványát, szívének fiát. Tudta, hogy a fiu elég jól tud olvasni fogalmazni, ügyes az értelemgyakorlatokban, de a számvetéshez nem

— **A Magyar Kör közgyűlése.** A „nagybecskereki magyar olvasókör“nek e hónap 15-re összehívott rendes évnegyedi közgyűlése, — mert a kitűzött alapszabálymódosításra szükségelt tagok kétharmada e közgyűlésen nem jelent meg, nem volt megtartható. Az alapszabályok VII. cikkének 7. p. értelmében f. év július hó 29-én délután 3 órára az olvasókör helyiségében újból kitűzött közgyűlésre, a tisztelt tag urak azon értesítés mellett hivatnak meg, hogy tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, a közgyűlés a kitűzött időben meg fog tartatni. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki jelentés a választmányról és az elmúlt évnegyedben történt ténykedéséről.

2. A felülvizsgáló bizottságnak jelentése a pénztár mikénti állásáról.

3. Az alapszabályok módosítása.

4. A lemondott tisztviselők és választmányi tagok állásának betöltése; és pedig:

1. elnök, 1. alelnök, 1. házelnök, 1. ügyész, 1. kőgazda, 2. jegyző, 5. választmányi tag.

5. Választmányi javaslat a Kossuth szobor javára eddig gyűjtött adományokhoz 20 frtnyi összeggel leendő hozzájárulása iránt.

6. Ugyanannak javaslata az 1848—49. ereklye-múzeum segélyezésére adandó összeg tárgyában.

7. Ugyanannak javaslata 3 tagu felügyelő-bizottsági állás rendszeresítése iránt.

8. Esetleges indítványok.

— **Stanley Herkulesfürdőben.** Stanley, a híres Afrika-utazó szombaton Orsovára utazott és a „Magyar király“ vendéglőben megszállott. Vasárnapon reggel kocsin Herkulesfürdőbe ment, honnan este visszatért Orsovára. Stanley — levelezőnk értesítése szerint — Herkulesfürdőben nagy figyelmet keltett. A híres Afrika utazó alacsony, szikár ember, cszibe vegyült hajjal. Érdeklél szemlélte a világhírű fürdő szépségeit, melyek meglepték.

— **Megbokrosodott lovak.** Winter János jécsai lakos múlt szombaton kocsijával a Beregszó és Gyertyámos közti vasuti átjáró lebecsátott korlátja előtt vesztegelt, mikor is fiatal, tüzes lovai a közeledő vonat dübörgésén annyira megbokrosodtak, hogy vadul neki rohantak a robogó vonatnak. A kocsi a lebecsátott korláton darabokra zúzódott, Winter pedig oly szerencsétlenül bukott kocsijáról a korláton át, hogy lábaival a sineket érte és e perczen az odaérkezett vonat mindkét lábát foszlányokká morzsolta. A szerencsétlenül járt gazda lábát tegnap amputálták ugyan, de felgyógyulásához alig van remény.

— **Gyilkos méhek.** A perjamos-pészeki országút mentén, mintegy három holdnyi szállóterületen gyönyörű méhtelep van. A méhek azonban nem lévén járatosak az új mezei rendőri törvény paragrafusában, nem respektálják a

határ és tilalom fákat, hanem mézet gyűjteni elszállanak hat-hét kilométernyi távolságra is. Így történt ezután hogy a kérdésszerű méhtelep apró lakói rajzáskor az országútnak egyik terebélyes s virágzásban levő fáján állapodtak meg. A fához azonban egy közelben szántogató jómodu oláh gazda lova volt kipányvázva, mely intra dominium levén a jövevények betolakodása ellen minden tőle telhető módon védekezett, minek az lett a következménye, hogy a méhek fullánkjaikkal agyonszurkálták a lovat. A megkárosított oláh a méh tulajdonost kártérítési perrel támadta meg s gebejeért 350 frtot követel. A tárgyalást a napokban fogják megtartani a perjamosi járás-bírótság előtt s mivel hasonló eset még aligha fordult elő, az ottani közönség nagy kíváncsisággal lesi annak kimenetelét.

— **Elveszett óra.** Julius 15-én délután a nagyhidtól a megyeházaig elveszett egy ezüst két fedelű tula óra. Megtalálójára illő jutalomban részesül a rendőrkapitányságnál.

— **Au bonheur des dames.** Grünbaum Vilmos, előnyösen ismert férfi- és női-ruha konfekció üzlete (Nagybecskerek, Hunyady-utca, saját házában), akinek lapunk mai számának nyilttérben megjelenő értesítésére e helyütt külön is felhívjuk olvasó közönségünk, kiváltképpen pedig olvasónőink figyelmét, vevő körét általában a közönséget ismét olyan meglepetésben részesíti, amely a hölgyvilág legfőbb méltánylására tarthat számot. Régi hírnevű üzlete mellé jövő hónapban teljesen elkülönített, fővárosi izléssel berendezett nőruhatert nyit meg, amelynek praktikus berendezése a szó igaz értelmében hézagot hivatott pótolni hölgyvilágunk fejlett izlésének kiegészítése szempontjából.

— **A nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívjuk a Kovács Gedeon féle helybeli egyik legtekintélyesebb, a modern igények és minden lehető kívánalmaknak teljesen megfelelően berendezett confectio üzletre, mely nálunk e szakban elsőként vezette be a legszolidabb kiszolgálás mellett a szabott árakat. Allandó gazdag raktára ezen üzlet a legújabb divatu női confectiók, kifogástalanul készített uri- és gyermekruhák, valamint nagy választéku bel- és külföldi gyártmányu mindenféle gyapjuszöveteknek. Méretszerinti megrendelések, nemkülönben egyenruházati szállítványok — úgy rendőrök, valamint tüzoltók és katonák részére — pontossággal fogantatosíttnak.**

Táviratok.

Allamtitkár és főispán.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma Pulszky Gusztávnak kultuszminiszteri államtitkárrá való kinevezetését és herceg Eszterházy Pál soproni főispánnak felmentését közli.

Hieronimi választói előtt.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hieronimi belügyminiszter ma vagy holnap utazik Kolosra választóihoz, hogy beszámolóját megtartsa és a minisztertanácsban megállapított rendkívül fontos nyilatkozatokat tegyen a nemzetiségi kérdésben.

Bekés oláh hang.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyváradról telegrafálják: A csarnoholyi görög keleti templom felszentelésénél Metianu püspök békülékeny hangú beszédben nyugalomra intette, hazafi-ágra és egyetértésre buzdította az oláhokat. Este a banketten szintén figyelemreméltó beszédet mondott e hazafiás püspök. Kijelentette, hogy a nemzetiségi kérdés Erdélyben nem olyan veszedelmes, mint a hogy állítják. Kivánja az unió végrehajtását Erdélyben és sürgeti az egységes törvénykezést. Kárhoztatja a románok passivitását. Az egyházpolitikai reformoknak ellene volt, de a törvény előtt tisztelettel hajlik meg.

Vilmos császár Bélyén.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Vilmos német császár Albrecht főherceggel meghívására ősszel vendége lesz a bélyei vadászaton.

Tóba fult csolnakázók.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tátrafüredről telegrafálják: A híres csorbai tó közepén négy csolnakázó fiatal ember felfordult és beleveszett a vízbe.

Egy híres anatómus halála.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy Hyrtl József az anatómia világhírű tanára ma reggel meghalt. Az elhunyt tudós magyar származású: Kis-Martonosban született 1811. decz. 7-én. A jeles tudós már 26 éves korában annyira kitűnt, hogy a prágai egyetemre nyert meghívást, a mely állását 1845-ben a bécsi egyetem boncztan-tanári székével cserélte fel, ahol 1874-ben történt nyugdíjaztatásig működött. Hyrtl több tudós társaságnak, köztük a magyar tudományos akadémiának kültagja volt. A finomabb véredények ismertetése és a boncztan technikája körül szerzett kiválóan nagy érdemeket. Boncztani művei, melyek közül egyik magyarul is megjelent, egész irodalmat tesznek ki.

Egy bécsi bankár szökése.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Bettelheim idevaló bankár félmillió forint betét elszikkasztása után megszökött.

A konstantinápolyi földrengés.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból telegrafálják: A földrengés okozta halottak száma eddig ezerkétszáz.

Anarkisták a bourgeoisie ellen.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből telegrafálják: Egy Boulanger nevű anarkista, a ki a nyári színházat felgyújtotta, bevallotta, hogy az összes burgeois mulató helyeket fel akarták gyújtani.

Nyilttér.*)

Női ruhatertem megnyitása.

Nagybecskerek és környéke igen tisztelt közönségének és nagybecskült vevőimnek tiszteletteljesen tudomására hozom, hogy az ezidei őszi idény bekövetkeztével a Hunyadi-utczában levő saját házámban, közvetlen szomszédságában az immár 1856. év óta fennálló uri-és női ruha konfekció üzletemnek, egy teljesen fővárosi mintára berendezett.

eladó csarnokból, próbateremből és műhelyből álló

női ruha-termet

nyitok meg.

Ruhaszövetekben való összes újdonságokkal, diszkrét és sejemczikkkel duan f. szerelt raktáram, francia és angol mervadó divatlapok, tapasztalt, szakszerűn készített, kitűnő művezetőim, kik részint a legújabb műszerekkel ellátott műhelyem, és int pedig áruraká am-élen á anak, továbbá a hozzám szerződött fővárosi munkások lehe-ővé teszik, hogy e téren a legjobbat és legizlésebbet produkálva, sikeresen versenyezhessek a bécsi és budapesti konkurrencziával. Ama biztos meggyőződésben, hogy a nélyen tisztelt közönség emez u abb vállalkozásomat is bizalmával tiszteli meg, megen ajánlom azt a nagybecskült hölgyvilág figyelmébe.

Kiváló tisztelettel
Grünbaum Vilmos.

Dr. Brájler Lajos távollétében a szerkesztésért felelős:
Kabos Bertalan h. szerkesztő.

ért. Ezért, mikor az aritmetikai vizsgálatra került a sor, a tanító még izgatottabb volt, mint maguk a fiúk, idegesen járt-kelt a padok között, egy-egy pillantást vetve a gyakorlatokra, melyek szerint majd a kalkulust adják. Leggyakrabban és legtöbbször állt meg Eugenio Bianchi mellett és egyszer odasugta neki:

— Nem így!

Másodszor meg:

— A sokszorozás rossz!

Majd ismét:

— Az osztás el van tévesztve!

Lelkiismeretét furdalta, a mit tesz, sebzette a hatvan tekintet, mely mind igazságtalansággal és részrehajlással vádolta őt. Hogy igazolja magát önmaga és a bírák előtt, többeknek is adott tanácsokat; de csak akkor, mikor már meggyőződött, hogy az ő kedveltje jól oldotta meg a feladatot.

V.

A szóbeli vizsgálatok után, mikorra szegény tanító borzasztó szívdobogásokat állott ki Eugenio miatt s a végső bucsura került a sor, Adriano félrehívta a fiut s így szólt hozzá:

— Jöjjön hozzám, négy órákor várom.

Eugenio pontosan elment s ült a szives fogadásnak, meg a könyveknek, melyeket tani tója ajándékba adott neki.

— Eugenio, maga többé nem az én tanítványom. Emlékezzék reám, mert én úgy szeretem, mint egy apa. . . Csókoljon meg.

A fiu meghagyta magát csókolni, de nem adta vissza a csókot, épp, mint ő, Amelia, annyit sok év előtt.

Hát még halálában sem akarja megcsókolni őt fia ajkával!

Es gyorsan, hidegen, szinte mogorván tuskolta kifelé a gyereket, a ki egészen összezavarodott ettől a furcsa bucsuzástól. Zavartan, szomoruan ballagott odább, nem ismerve a viharokat, melyek az emberi lelkeket földulják.

Hirdetések.

4098. ki. sz. 1894.

(497-3.3)

Pályázati hirdetés.

A német-párdányi körorvosi állás ugyancsak eme székhelyiely, melyhez Szerb-Párdány, Fény, O-Telek és M.-Szt.-Márton községek tartoznak, lemondás folytán megüresedvén, annak betöltésére a pályázat ezennel kiíratik, s a választás határidejéül f. é. július hó 31-ének délután 3 órája Német-Párdány községhezatal ki-tűzetik.

Ezen állással 601 frt 91 kr. évi fizetés és a képviselő testületek által megállapított látogatási díjak vannak egybekötve.

Felhivatnak tehát mind ama orvos urak, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. 43., illetve 143. §-ainak értelmében felszerelt pályázati folyamodványokat f. é. július 30-áig alólírott hivatalnál benyujtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek.

Párdány, 1894. évi június hó 30-án.

Torontálmege párdányi járási főszolgabírói hivatala.

5156. szám.

ki 1894.

(503-1.1)

Pályázat.

Torontálvármegye módosi járásában bekebelezett Tógyéri körjegyzőségél törvényhatósági jóváhagyással szervezett és évi 360 frt készpénz fizetéssel javadalmazott közigazgatási irnoki és 400 frt készpénz fizetéssel javadalmazott adóirnoki állásra pályázat nyittatik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen okmányolt kérvényeiket folyó évi július hó 26-ig bezárólag ezen szolgabírósnál nyujtsák be.

Módoson, 1894. évi július hó 11-én.

Dr. Gyertyánfi Jenő,
főszolgabíró.

Üzlet-eladás!

Surján községben egy vegyes-kereskedés azonnal eladó. Feltételeket közli a tulajdonos

Koch János,

(504-4.1)

kereskedő, Surján.

(502-3.1)

Árverési hirdetés.

Hegyes község képv. test. 1894. évi július hó 8-án XII. kgy. sz. a., illetve július hó 11-én XIII. kgy. sz. a. hozott határozata értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező mintegy 1050 hold legjobb minőségű szántóföld 2, 5 és 10 holdas parcellákban esetleg, nagyobb tagokban f. é. július hó 22-én d. e. 8 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen örökön fog eladatni.

Podunka nevű dűllőben 131 hold 1 holdas parcellákban f. é. július hó 29-én d. e. 8 órakor 10 évre, Borsolya nevű dűllőben a már felszántott 50 hold legelő 2 holdas parcellákban 3 évre, u. o. a még csak felszántandó 277 hold legelő 2 holdas parcellákban 5 évre s Iziasz nevű dűllőben ugyancsak felhasítandó 200 hold legelő 2 holdas parcellákban esetleg nagyobb tagokban 4 évre f. é. augusztus hó 12-én d. e. 8 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adadni.

A feltételek Hegyes község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Hegyesen, 1894. évi július hó 13-án.

Az előljáróság.

24247/1. sz.

D 3901/94.

Hirdetés.

néhai buziási Eisenstädter Fülöp örökösei, hagyományosai és hitelezőinek behívására.

A bécsi belvárosi cs. kir. városi kiküldött II. oszt. járásbíróság rézéről ezenel közhírré tétetik, hogy buziási Eisenstädter Fülöp magánzó, a ki Bécsben I. ker. Sonnenfels-utcában 21. sz. a. lakott és Nagy Becskereken, Magyarországon volt illetőségű, 1894. június 9-én végrendeleti intézkedésnek hátrahagyása mellett meghalt.

Mután örökösei az iránt esedeztek, hogy a hagyaték osztrák bíróság által tárgyalassék, a netaláni külföldi örökösök és hagyományozók ezennel mindnyájan felhivatnak, hogy igényeiket 1894. október 22-éig ezen bírósnál bejelentsék, mert ellenkező esetben a hagyaték ezen bíróság által azon érdekelt felekkel, kik e tekintetben folyamodtak, tárgyalatnék le.

Azon esetben, ha ezen hirdetés következtében senki sem jelenkeznék, vagy ha a netaláni jelentkezők beleegyeznenek, hogy a hagyaték ezen bíróság által tárgyalassék, a hagyaték az itteni törvényszék előtt tárgyalatnék.

Kelt Bécsben 1894. június 22-én.

A cs. kir. országos törvényszéki tanács

(507-3.1)

Jarisch s. k.

Árverési hirdetés.

Alulírott közhírré teszi, hogy 1894. évi július 23-tól 1894. évi július 31-ig bezárólag, naponként d. e. 9 órakor, Ozora községhezatalnál több nagyobb és kisebb birtoktesteket bírói nyilvános árverésen elárvereztetek.

Dr. Braun Zsigmond,
temesvári ügyvéd.

(499-3.3)

Bérlakások.

Nagybecskereken, a váraljai utcában 2/4. szám alatt levő ujonnan épült házamban, folyó évi november elsejétől fogva a következő lakások bérbe adatnak:

1. A földszinten: egy utcai lakás, három szobából, előszobából, konyha-, éléskamra- és cseléd-szobából álló;
2. A földszinten: egy utcai lakás, két szobából, egy hálófülkéből, előszobából, konyha- és kamrából álló;
3. A földszinten: egy udvari lakás, három szobából, előszobából, konyha-, kamra- és cseléd-szobából álló;
4. A földszinten: egy udvari lakás, két szobából, egy hálófülkéből, előszobából, konyha- és kamrából álló;
5. Az emeleten: egy utcai lakás, három szobából, előszobából, konyha-, éléskamra- és cseléd-szobából álló;
6. Az emeleten: egy utcai lakás, két szobából, egy hálófülkéből, előszobából, konyha- és kamrából álló;
7. Az emeleten: egy udvari lakás, három szobából, előszobából, konyha-, kamra- és cseléd-szobából álló;
8. Az emeleten: egy udvari lakás, két szobából, egy hálófülkéből, előszobából, konyha- és kamrából álló.

Mindegyik lakáshoz tartozik egy külön pincze, fűskamra és elkülönített padláshelyiség.

A mosókonyha és vasalószoba a lakóknak közösen áll rendelkezésére.

A két földszinti és két emeleti utcai lakás egy-egy lakássá is összekapcsolható.

A bérlési feltételek nálam megtudhatók.

(508-4.1)

Dr. Stassik Ferencz,
ügyvéd.